

**JAVNI ZAVOD ZA NARAVO IN DRUŽBO
ANKARAN –
ENTE PUBBLICO PER LA NATURA E LA
SOCIETA' ANCARANO**
Jadranska cesta 17/
Strada dell'Adriatico 17,
6280 ANKARAN – ANCARANO

DATUM: 19. 12. 2025
ZNAK: 320-0004/2025

POROČILO: ANKETA MED OBISKOVALCI DESTINACIJE ANKARAN

Uvod

V sklopu prizadevanj za trajnostni razvoj turizma in vključitve v Zeleno shemo slovenskega turizma (ZSST) je bila v destinaciji Ankaran izvedena anketa med obiskovalci. Namen anketiranja je bil pridobiti vpogled v profil obiskovalcev, njihovo zadovoljstvo z različnimi vidiki ponudbe ter zaznavanje trajnostnih praks v destinaciji. Anketa je neprestano dostopna na spletni strani Visit Ankaran, periodično pa je deljena tudi na drugih kanalih, npr. Facebook strani Vist Ankaran in na digitalnih kanalih Občine Ankaran. Anketiranje se izvaja tudi preko TIC Ankaran. Anketo je začelo oz. jo je odprlo 170 gostov, 140 gostov je odgovorilo na večino vsebinskih vprašanj, 128 pa na anketo v celoti. Sodelujoči so zagotavljali anonimnost, podatki pa so bili obdelani agregatno.

Metodološko je anketa zajela sklop splošnih vprašanj (država izvora, namen obiska, dolžina bivanja, način prevoza itd.), vprašanja o stopnji zadovoljstva s ponudbo in okoljem v destinaciji ter vprašanja o zavedanju in ravnanju v povezavi s trajnostnim turizmom. Vprašanja zadovoljstva so uporabljala Likertovo lestvico od 1 (zelo nezadovoljen) do 5 (zelo zadovoljen), poleg tega je anketa vsebovala nekaj odprtih vprašanj za predloge in komentarje obiskovalcev. V nadaljevanju predstavljamo zbrane podatke ter analizo rezultatov.

Omeniti velja, da je Občina Ankaran v zadnjih letih že uvedla številne izboljšave za obiskovalce in trajnost (npr. kulturne prireditve kot Poletje v Ankaranu, December v Ankaranu in Martinovanje, brezplačni poletni avtobus, sezonska ladijska povezava med obalnimi mesti, urejen parkirni režim, nove pohodne in tematske poti z učnimi tablami, pasji park, nameščeni koši za ločevanje odpadkov itd.). Anketa med gosti nam zato pomaga ugotoviti, v kolikšni meri obiskovalci te ukrepe zaznavajo in kakšno je splošno stanje zadovoljstva, kar je pomembno tako za nadaljnje načrtovanje kot za utemeljitev trajnostnih naporov v okviru Zelene sheme.

Predstavitev podatkov

Profil anketiranih obiskovalcev: Večina sodelujočih gostov je bila iz Slovenije – 80 % obiskovalcev je domačih, med tujimi gosti pa so bile najpogostejše zastopane sosednje in bližnje države (4 % iz Italije, 4 % iz Nemčije, posamezni odstotki pa iz drugih držav, npr. Belgije, Španije in nekaterih neevropskih držav). Ankaran torej obiskujejo pretežno domači turisti, kar odraža pomembnost domačega trga. Obiskovalci so največkrat potovali v paru (44 % jih je prišlo v dvoje) ali z družino (31 % družinskih obiskovalcev); manjši delež jih je potovalo s prijatelji (9 %) ali sami (14 %). Glavni namen obiska je bil za ogromno večino anketirancev pristočasni oddih oziroma počitnice – destinacijo so obiskali zaradi dopusta na morju, sprostitve in podobno. 53 % je prišel na počitnice, 18 % zaradi rekreacije, 11 % zaradi naravnih in kulturnih znamenitosti, 7 % zaradi sorodnikov in prijateljev, 3 % zaradi kulinarike in zabave, 3 % zaradi izobraževanja, 2 % sta prišla poslovno, 1 % pa zaradi zdravstvenih storitev. To pomeni, da je Ankaran predvsem počitniška destinacija. Potrditev tega je tudi podatek, da je večina gostov v Ankaranu prenočila (Povprečno trajanje bivanja med tistimi, ki so prenočili, je znašalo nekaj dni (najpogostejše 2–4 nočitve).

Način prevoza in mobilnost: 81 % obiskovalcev je navedlo, da so med bivanje v Ankaranu uporabljali avtomobil, 8 % je uporabljalo avtobus, 6 % jih je izbralo »hodil bom peš«, 4 % so izbrali kolo, 1 % je prišel z vlakom, 1 % je izbral dogovor drugo.

Zadovoljstvo s turistično ponudbo: Obiskovalci so na lestvici od 1 do 5 ocenjevali različne vidike destinacije. Rezultati kažejo raznoliko sliko zadovoljstva.

Ponudba nastanitev: Več kot polovica gostov je dobro ocenila ponudbo prenočišč v Ankaranu – 61 % obiskovalcev je izrazilo zadovoljstvo (ocena 4 ali 5) z nastanitveno ponudbo v destinaciji. Povprečna ocena zadovoljstva z nastanitvami je bila visoka, kar kaže, da namestitve (hoteli, kampi, apartmaji) v veliki meri izpolnjujejo pričakovanja gostov.

Ponudba gostinskih storitev: Izstopa nižje zadovoljstvo na področju kulinarike – le 38 % anketiranih je podalo pozitivno oceno (zadovoljen ali zelo zadovoljen) glede gostinske ponudbe (restavracije, bari, ponudba hrane in pijače). To pomeni, da je večina obiskovalcev nevtralnih ali nezadovoljnih s ponudbo hrane in pijače. Ta vidik je prejel najnižjo povprečno oceno med vsemi ocenjevanimi kategorijami.

Možnosti za gibanje peš in s kolesom: Približno 59 % obiskovalcev je zadovoljnih z možnostjo raziskovanja destinacije peš ali s kolesom. Pohvalili so predvsem urejenost nekaterih sprehajalnih poti in možnost dostopa do narave. Kljub temu skoraj polovica gostov ni v celoti zadovoljna, kar sovpada z opažanji o pomanjkanju nekaterih kolesarskih in peš povezav (podrobneje v interpretaciji).

Gostoljubnost domačinov: Zelo visoko je ocenjena prijaznost in gostoljubnost lokalnih prebivalcev – kar 73 % obiskovalcev je izrazilo zadovoljstvo s prijaznostjo domačinov. Obiskovalci so se počutili dobrodošle.

Varnost: Kot omenjeno, 76 % gostov se je počutilo varno v Ankaranu. Nihče izmed anketirancev ni poročal o izrazitem občutku ogroženosti; destinacija se jim zdi varna tako z vidika kriminalitete kot tudi zdravstvene/okoljske varnosti, kar je pomemben atribut.

Informacije in usmeritve: Več kot polovica obiskovalcev je bila zadovoljna z informacijami, ki so jih prejeli ali opazili v zvezi z ustreznim vedenjem na turističnih točkah in v naravnem okolju (60 % jih je zadovoljnih z informacijami o pravilnem ravnanju pri ogledih znamenitosti). Podobno jih je 59 % zadovoljnih z informacijami o trajnostnih oblikah prevoza v destinaciji (npr. vozni redi avtobusov, kolesarske poti), in 63 % z razpoložljivostjo in označenostjo mest za ločevanje odpadkov. To kaže, da so trajnostne vsebine komunikacije v destinaciji prisotne, vendar je skoraj polovica gostov na tem področju ostala nevtralnih ali nezadovoljnih – informiranje bi torej lahko bilo še boljše.

Uporaba pitne vode iz pipe: 71 % obiskovalcev pije vodo iz pipe. To odraža zaupanje gostov v kakovost lokalne vode in infrastrukture ter prispeva k zmanjšanju odpadne embalaže (plastenk).

Anketa je preverjala tudi prepoznavnost trajnostnih iniciativ: 55 % anketiranih obiskovalcev je navedlo, da pozna znak Slovenia Green, slovensko nacionalno znamko trajnosti v turizmu. To pomeni, da polovica gostov prepozna Ankaran oziroma Slovenijo kot trajnostno usmerjeno destinacijo že prek obstoječih komunikacij, medtem ko bi drugo polovico veljalo še dodatno ozavešiti o tem dosežku in zavezi destinacije.

Interpretacija rezultatov

Rezultati ankete med obiskovalci Ankarana kažejo na profil tipičnega gosta, ki je najpogosteje domač turist na krajšem oddihu, v spremstvu partnerja ali družine. Ankaran privlači predvsem počitniške goste, ki cenijo naravno okolje, mir in možnosti za sprostitev. Tuja gostinska ponudba v destinaciji pa jim trenutno ne nudi vrhunske izkušnje – nizka ocena gastronomije namiguje, da se gostje na tem področju soočajo z omejeno izbiro, višjimi cenami ali kakovostjo, ki ne dosega njihovih pričakovanj. To je pomembna informacija za lokalno turistično gospodarstvo: za dvig zadovoljstva gostov bo treba okrepiti in izboljšati kulinarično ponudbo (več o tem v predlogih ukrepov).

Zelo pozitivno je, da obiskovalci Ankaran doživljajo kot varno in gostoljubno destinacijo. Prijaznost domačinov in občutek varnosti sta na visoki ravni, kar krepi ugled kraja in verjetnost, da se gost vrne ali destinacijo priporoči drugim. Ta socialni vidik (odnos domačinov do turistov) je v Ankaranu očitno dobro uravnotežen – kar 76 % gostov je pohvalilo lokalno prijaznost, hkrati pa iz odprtih komentarjev ni zaznati večjih konfliktov med gosti in prebivalci. To je dragocena osnova za razvoj trajnostnega turizma, ki poudarja sožitje lokalne skupnosti in obiskovalcev.

Mobilnost in infrastruktura sta področji z mešanimi ocenami. Več kot polovica gostov je zadovoljna z možnostmi pešačenja in kolesarjenja, kar kaže na nekatere pozitivne vidike (denimo urejenost določenih pešpoti, kratke razdalje med ponudbo v kraju, morda dostopnost Krajinskega parka Debeli rtič peš). Vendar so številni obiskovalci v odprtih odgovorih izpostavili pomanjkljivosti mobilnostne infrastrukture: manjkajoče ali slabo označene kolesarske poti, neurejeni ali predragi parkirni prostori ter pomanjkanje peš povezav do vseh atrakcij (npr. varna pešpot ob obali ali do sosednjih krajev). Nekateri gostje so izrazili razočaranje, da destinacija promovira kolesarski turizem, a so kolesarji dejansko primorani voziti po glavni prometni cesti, kar doživljajo kot nevarno. Podobno je bilo omenjeno, da javnega prevoza ni dovolj (zlasti ob koncih tedna ni pogostih medkrajevnih avtobusnih povezav s Kopro ali drugimi kraji), zato so obiskovalci, nastanjeni v Ankaranu, pogosto vezani na avtomobil. Vse to nakazuje, da je področje trajnostne mobilnosti v destinaciji izziv, ki se ga gostje dobro zavedajo in ga omenjajo kot priložnost za izboljšavo.

Naslednji izziv, ki ga razkrivajo rezultati, je omejena ponudba dejavnosti in storitev v Ankaranu. Iz komentarjev obiskovalcev je razvidno, da pogrešajo več vsebin in doživetij, zlasti v slabšem vremenu ali izven poletne sezone. Omenjajo, da v središču kraja »ni nič dogajanja«, da ni muzeja ali več prireditve, omejene so nakupne možnosti (ena sama živilska trgovina, praktično brez trgovin s spominki ali lokalnimi izdelki). To pomeni, da destinacija trenutno ponuja predvsem osnovne storitve (morje, plaže, prenočišča), manjka pa ji dodatna turistična ponudba (kulturne, zabavne ali nakupovalne vsebine), ki bi obiskovalcem popestrila bivanje in podaljšala njihovo zadrževanje v kraju. Za dnevne obiskovalce iz bližnje okolice se Ankaran očitno ne profilira kot destinacija za dogodke ali posebna doživetja, saj gostje raje odhajajo v Koper ali drugam. Ta ugotovitev je pomembna – nakazuje namreč potrebo po razvijanju novih produktov in doživetij (npr. prireditve, festivali, muzejske ali naravoslovne zbirke, tematske poti), ki bi obogatili ponudbo.

Z vidika trajnosti so rezultati spodbudni v tem, da se dobršen del obiskovalcev že vede okoljsko odgovorno (npr. pitje vode iz pipe je visoko, malo je pritožb glede čistoče, nekateri celo sami opozarjajo na ločevanje odpadkov). Polovica gostov prepozna znamko Slovenia Green, kar pomeni, da destinacija že komunicira svoj trajnostni profil, a je tu še rezerva – polovica anketirancev namreč za trajnostno usmeritev ni vedela. Kjer pa gostje zaznavajo pomanjkljivosti v trajnosti, je predvsem področje prometa (kot opisano zgoraj) in deloma informacijska infrastruktura – npr. nekateri bi želeli več informacij o naravnih in kulturnih znamenitostih ter kako jih obiskovati na trajnosten način. Iz odzivov lahko razberemo tudi željo gostov po avtentičnih lokalnih doživetjih: omenjali so, da pogrešajo lokalne izdelke, spominke, in da jih moti pomanjkanje tipične obalne kulinarike po dostopnih cenah. To so elementi, ki se navezujejo tako na trajnost (spodbujanje lokalne ponudbe) kot na kakovost obiska.

Skupna ocena trenutnega stanja iz perspektive obiskovalcev: Ankaran se izkaže kot privlačna in prijetna destinacija za sprostitev, kjer se gostje dobro počutijo zaradi prijaznosti ljudi, varnosti in lepega okolja. Ključne slabosti, ki jih zaznavajo, pa so na operativni ravni. Obiskovalci so torej z osnovami zadovoljni, želijo pa si več raznolikosti in udobja. Vse naštetu predstavlja jasne smernice, na kaj se osredotočiti v prihodnje, da bo izkušnja gosta v Ankaranu še boljša, hkrati pa bo razvoj trajnosten.

Sklepne ugotovitve

Analiza anketiranja obiskovalcev destinacije Ankaran je pokazala, da:

1. Prevladujoči segment obiskovalcev so domači gostje na krajših počitnicah. Zadovoljni so z naravo, nastanitvami in občim vzdušjem v kraju.
2. Največje zadovoljstvo izkazujejo pri gostoljubnosti in varnosti – Ankaran ima močan socialni kapital in se dojema kot varna, prijetna skupnost.
3. Najmanj zadovoljstva je na področju gostinske ponudbe ter dodatne turistične ponudbe (dogodki, trgovine, aktivnosti). Te kategorije dosegajo podpovprečne ocene, kar izpostavlja potrebo po investicijah in razvoju.
4. Trajnostna naravnost destinacije je v očeh polovice gostov opazna in cenjena (pitna voda, čistoča, osnove ločevanja odpadkov so urejene). Druga polovica pa ali ni seznanjena z zelenimi prizadevanji ali pogreša nekatere izboljšave (predvsem na področju trajnostnega transporta in informiranja).

Ključne priložnosti za izboljšave, ki jih neposredno ali posredno izpostavijo obiskovalci, so urejanje trajnostne mobilnosti (kolesarske poti, pešpoti, javni prevoz, parkirišča), širitev ponudbe (več kulinarčne raznolikosti, več prireditve in doživetij, dodatne trgovine oz. storitve za turiste) ter okrepitev promocije trajnostnih praks (označevanje, usmerjevalne table, informacijske točke).

Te ugotovitve bodo služile kot dragocen vhod za nadaljnje načrtovanje razvoja turizma v Ankaranu in za izpolnjevanje meril Zelene sheme. Zadovoljstvo obiskovalcev je namreč eden ključnih kazalnikov uspešnosti destinacije in hkrati pogoj za pozitivno promocijo od ust do ust.

Predlagani ukrepi za nadaljnje izboljšanje

Na podlagi rezultatov ankete in prepoznanih izzivov so bili predlagani naslednji ukrepi, ki so usklajeni z obstoječimi strateškimi dokumenti, kot so Celostna prometna strategija Občine Ankaran, Strategija razvoja turizma slovenske Istre 2030 ter Akcijski načrt Zelene sheme slovenskega turizma 2024–2027, in bodo prispevali k trajnostnemu razvoju destinacije:

Izboljšanje trajnostne mobilnosti: Pospešiti je treba izvedbo ukrepov, predvidenih v CPS Občine Ankaran, z namenom zmanjšati prometne nevšečnosti in spodbuditi okolju prijazno mobilnost. Konkretno to pomeni nadaljnje sodelovanje s pristojnimi službami državne uprave za ureditev neprekinjenih kolesarskih poti skozi in okoli Ankarana (da bodo kolesarji varno prišli do vseh ključnih točk, npr. do Debelega rtiča ali mejnih območij), prav tako nadaljnje sodelovanje s pristojnimi službami državne uprave za izgradnjo/ureditev pločnikov in pešpoti ob glavnih cestah ter izboljšanje javnega prevoza. Razmisliti je treba o uvedbi pogostejših avtobusnih linij v poletni sezoni (med Ankaranom, Koprom in drugimi sosednjimi kraji). V poletnih mesecih sicer že redno, vsako poletno sezono, vozi poletni brezplačni avtobus, ki povezuje vse pomembnejše lokacije destinacije s plažami. Pomemben ukrep je tudi bolj premišljeno upravljanje parkirišč: v preteklih letih je bilo urejenih več parkirišč na obrobju naselja, kjer poleti tudi ustavlja brezplačni avtobus. Prav tako imajo ponudniki nastanitev možnost nakupa posebnega parkirnega abonmaja, ki ga potem lahko dajo na razpolago svojim gostom. Obiskovalci lahko kupijo abonmaje za parkiranje in pridobijo informacije o možnostih parkiranja v TIC Ankaran. Za plačilo parkirnine pa lahko uporabijo tudi aplikacijo EasyPark. S tem so bile naslovljene pritožbe glede parkiranja in hkrati zmanjšane prometne obremenitve v samem središču naselja. CPS še dodatno predvideva povečanje varnosti v prometu, spodbujanje pešačenja in kolesarjenja – prioritarno izvajanje teh ukrepov bo še dodatno neposredno odgovorilo na povratne informacije obiskovalcev.

Razvoj raznolike turistične ponudbe: V sodelovanju z lokalnim turističnim gospodarstvom in ob upoštevanju smernic Strategije turizma slovenske Istre je treba obogatiti nabor doživetij v Ankaranu. To vključuje:

Kulinarična ponudba: Privabiti nove kulinarične ponudnike (restavracije z lokalno istrsko kulinariko, ulična prehrana z avtentičnimi prigrizki, morda tržnica lokalnih pridelkov v sezoni) ali razviti nove kulinarične produkte. Spodbujati je treba obstoječe gostinske ponudnike k dvigu kakovosti in oblikovanju cenovno dostopnih dnevnih menijev za družine. Gostinci že imajo sicer možnost obratovanja v podaljšanem obratovalnem času, skladno s predpisi, s čimer je odgovorjeno na potrebo po ponudbi v popoldansko-večernih urah, da gostje ne odhajajo v sosednje kraje. Spodbujanje kulinarike bo predvidoma potekalo tudi v obliki kulinaričnih dogodkov ali festivalov, kot je na primer Martinovanje v Ankaranu, ki hkrati obogatijo dogajanje.

Dogodki in kulturne vsebine: V destinacijo je smiselno vnesti več prireditev, ki bi potekle izven obdobj, ko sta organizirana Poletje v Ankaranu in December v Ankaranu. Oba festivala občina že organizira v sodelovanju s krajevnimi organizacijami in društvi. Se pa posebej priporoča oživitev izven sezonskega dogajanja (pomlad, jesen), da bi se sezona podaljšala. Strategija razvoja turizma Istre 2030 poudarja razvoj butičnih doživetij – Ankaran bi lahko izkoristil edinstvene danosti (npr. bližina morja in krajinskega parka) za organizacijo trajnostnih festivalov ali naravovarstvenih dni, kjer se turisti in domačini povežejo.

Aktivnosti in atrakcije: Nadgraditi ponudbo za aktivne goste – v Ankaranu je že več tematskih poti (poti po Krajinskem parku Debeli rtič, Beblerjeva pot, Pohodniški vodnik Ankaranski polotok, Ankarijin časoplov), je pa treba spodbujati tudi razvoj doživljajskih tur (vinske degustacije pri lokalnih kmetih, ogledi oljčnikov, čebelarstev, predstavitev morskega ekosistema za otroke itd.). Vse te aktivnosti povečujejo nabor stvari, "ki jih je mogoče početi", kar so gostje pogrešali. Pri zasnovi novih produktov se bodo upoštevale smernice zelenega turizma – poudarek na manjših skupinah, na vključevanju lokalne kulture in izobraževalni komponenti (s tem se naslavlja tudi zahteva ZSST po interpretaciji naravne in kulturne dediščine).

Nakupne in druge storitve: V sodelovanju z gospodarstvom je treba dolgoročno preučiti možnosti za odprtje dodatnih trgovin oziroma stojnic s ponudbo lokalnih izdelkov, spominkov in potrebščin za turiste. Spodbujati je treba tudi lokalne obrtnike in kmetije, da ponudijo svoje izdelke prek kratkih dobavnih verig v destinaciji (s tem se uresničuje tudi trajnostno načelo podpore lokalnemu gospodarstvu). Lokalni kmetje imajo sicer možnost, da dobijo v brezplačno uporabo stojnico v centru Ankaran, kjer lahko ponujajo svoje pridelke in proizvode tako obiskovalcem kot domačinom.

Nadaljnja krepitev trajnostnih praks: Čeprav je Ankaran že prejel znak Slovenia Green Destination, anketa kaže, da je informiranost o trajnostnih prizadevanjih med gosti polovična. Zato je priporočljivo:

Okrepljeno obveščanje in promocija: Poleg okrepljenega objavljanja trajnostnih vsebin, je predvideno izpostavljanje dosežkov Ankarana na področju trajnosti (npr. certifikat Slovenia Green, aktivnosti za ohranjanje narave, spodbujanje pitja vode iz pipe) na vidnih mestih v destinaciji.

Izboljšanje infrastrukture za okoljsko ravnanje: V destinaciji so že vzpostavljeni številni ekološki otoki, kjer lahko obiskovalci ločujejo odpadke. Prav tako so na različnih lokacijah nameščeni pitniki, kjer lahko obiskovalci napolnijo steklenice z vodo. Na več lokacijah so bili tudi postavljeni koši in vrečke za pasje iztrebke.

Trajnostna mobilnost (mehki ukrepi): Poleg infrastrukturnih izboljšav je pomembno goste tudi aktivno usmerjati k uporabi trajnostnih oblik prevoza. Pri ponudnikih namestitev in na spletu se lahko gostom ponudi informativno gradivo o možnostih prihoda z javnim prevozom (npr. vozni red vlakov do Kopra in povezave do Ankarana, avtobusne linije, taksi službe na električni pogon ipd.), o možnosti najema koles, o obstoječih pešpoteh (zemljevid peš in kolesarskih poti).

Vključevanje obiskovalcev v ohranjanje narave: Okrepiti organizacijo volonterskih akcij ali doživljajskih programov, ki sicer v določeni meri že potekajo (npr. skupna akcija čiščenja obale ob koncu sezone, sajenje dreves, voden sprehod z razlago o biotski raznovrstnosti) in povabiti obiskovalce k aktivnemu in prostovoljnemu sodelovanju. S tem se poveča zavest in povezanost obiskovalcev z destinacijo. Anketirani obiskovalci sicer niso izrazili velike nezadovoljnosti glede stanja narave, vendar je to ena od zahtev Zelene sheme – aktivno vključevanje turistov v trajnost.

Partnerstvo z lokalno skupnostjo in strateško načrtovanje: Da bi predlagani ukrepi zaživel in bi se hkrati ohranilo zadovoljstvo domačinov, je nujno sodelovanje z lokalno skupnostjo. Občina Ankaran že sedaj aktivno vključuje prebivalce Ankarana, in sicer preko participativnega proračuna, vključevanja javnosti v pripravo strateških dokumentov in organizacije dogodkov, namenjenih obiskovalcem in domačinom.

Izvedba omenjenih ukrepov bo naslovila pomanjkljivosti, ki so jih izpostavili obiskovalci, in hkrati okrepila konkurenčne prednosti Ankarana kot zelene destinacije. S kontinuiranim spremljanjem zadovoljstva gostov (npr. ponovitev anket vsaki dve leti, kot to predvideva Akcijski načrt ZSST) bomo lahko merili učinke ukrepov in sproti prilagajali aktivnosti, da bo Ankaran tudi v prihodnje napredoval na področju trajnostnega turizma.